

Express Pomorski

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Św. Katarzyny nr. 3. Telefon nr. 326

Skutki niefortunnego ataku.

(Jz) Pewność siebie jest rzeczą dobrą, lecz nie powinna ona przesadzać się w zarozumiałość gdyż wtedy prowadzi do kompromitacji. Doświadczyl tego na sobie **Związek Ludowo-Narodowy**, który zwalczając obecnego ministra spraw zagranicznych tak pewien był wygranej, że jeszcze przed zebraniem się Sejmu **zapowiedział publicznie obalenie p. Skrzyńskiego.**

Zgodnie z swoją zapowiedzią, endecja, skoro tylko doszła do głosu w Sejmie, rozpoczęła atak na Rząd i... **okropnie się skompromitowała. Nawet jej dotychczasowi sprzymierzeńcy (za wyjątkiem Dudańców) stanęli po stronie niesłusznie łżonego Rządu i potępił w głosowaniu wspólnie z wszystkimi innymi stronnictwami polskimi endeckie metody walki.**

Wprawdzie endecja na miejsce Ch. Dem. i Piasta znalazła wnet **nowych sprzymierzeńców w osobach żydów, komunistów i białorusko-ukraińskich moskalofilów** — lecz ten fakt skompromitował ją **jeszcze bardziej.**

W dodatku endecja swoim atakiem **umocniła p. Skrzyńskiego** na stanowisku ministra spraw zagranicznych — i to doprowadza ją niemal do furji.

Lecz miotanie się endecków powiększa tylko **ogólny śmiech**, który wywołała ich kompromitacja. Tak więc endecja jednak coś dobrego uczyniła, wprowadzając — mimowoli wprowadzić — do naszego szarego życia trochę wesołości, tak potrzebnej w obecnym czasie.

A jednak — kochani Czytelnicy — nie należy bawić się kosztem endecków. Są to ludzie naprawdę godni pożałowania. Dokuczają im różne choroby, jak np. **manja wielkości, żądza władzy, fanatyzm partyjny...** Te choroby zmuszają ich do robienia **coraz to nowych głupstw**, z których ostatniem był niefortunny atak na Rząd w towarzystwie mniejszości obconarodowych.

Również nie należy dziwić się, że obecnie przedmiotem najo-

strzejszych ataków endecji jest już niewątpliwie p. Skrzyński, już nietylko p. Skrzyński, co p. **Wł. Grabski**, były leader Związku Ludowo-Narodowego. Przecież nie komu innemu tylko właśnie p. Wł. Grabskiemu zawdzięczają oni swą ostatnią kompromitację, nie kto inny tylko właśnie p. Wł. Grabski swoim męskim wystąpieniem uniemożliwił endeckom wykonanie ich planu, który polegał na tem, aby **taktyką łżenia i zohydzenia obrzydzić Rządowi życie i zmusić go do ustąpienia** — co stworzyłoby możliwość całkowitego opanowania władzy przez endecków, tak bardzo tej władzy pożądanym.

P. Wł. Grabski winien być wdzięczny endecji za jej atak. **Umocni on znacznie jego gabinet** wykazując, że bądź co bądź **olbrzymia większość posłów polskich opowiada się za podtrzymaniem obecnego Rządu, jako w obecnej sytuacji jedynie możliwego.**

I tak jest istotnie. Demokracja polska w Sejmie nie ma większości, więc nie może utworzyć Rządu parlamentarnego — a na kompromis z kapitalistyczną i fanatyczną endecją **żadne z demokratycznych stronnictw polskich nie pójdzie**, bo zbrodnia byłoby rujnować państwo dla zaspokojenia ambicyjek endeckich „wielkości“ i dla dogodzenia niechętemu płacić podatków kapitalizmowi i obszarnictwu.

Interes państwa wymaga, aby p. Wł. Grabski **rzucił Polskę do dnia nowych wyborów.** Mamy nadzieję, że ten dzień już **niedaleki.** Powinien on odejść **jaknajprędzej**, bo aczkolwiek Rząd p. Wł. Grabskiego jest **stokroć lepszym od zeszłorocznego** rządu ósemkowego, **najlepszym z możliwych obecnie**, jednak nie jest on takim, jakiego wymaga dzisiejsze położenie państwa i szerokiego rzesz ludzi pracy. Nawet odpowiednie zmiany w składzie osobowym gabinetu nie dadzą mu tej siły, tej niezależności, a której trzeba aby mógł sprostać całkowicie czekającym go jeszcze wielkim zadaniom.

Projekt ustawy.

WRSZAWA, 11. 11. (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy o ratyfikacji konwencji, dotyczącej obywatelstwa i opieki, a podpisanej we

Wiedniu dnia 30. sierpnia 1924 roku pomiędzy Rzplita Polska a Rzeszą niemiecką. Ustawa wejdzie w najbliższym czasie na porządek dzienny naszych ciał ustawodawczych.

Rewolucja w Hiszpanji?

WIEDEŃ, 11. 11. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi z Paryża: Cenzura hiszpańska nie przepuszcza wiadomości zagranicę. Z tego powodu niema żadnych wiadomości o zamachu zbrojnych band na dyktaturę Primo de Riveri. Dzienniki zamieszczają komentarze, opiewające, że jest nadzieja, że spokój będzie utrzymany. Wczorajsze dzienniki paryskie twierdziły,

że Barcelona jest widownią krwawych starć między anarchistami a hiszpańskim wojskiem regularnym. Doniesienia angielskie orzekają, że w Barcelonie bandy anarchistów zaatakowały kilka koszar i że został ogłoszony stan oblężenia. Wiadomości, które nadeszły popołudniu twierdzą, że napady band na koszary nie udały się i że spokój został przywrócony.

Sejm i Senat Rzplitej.

Posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA, 11. 11. (PAT.)

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu po referacie pos. Rusinka (Piast) przyjęto trzy projekty ustaw skarbowych, z których jedna dotyczy pozbawiania nieruchomości majątków, przejętych na własność państwa, jakoteż dóbr bezdziedzicznych, druga kwestji zwolnienia od opłat publicznych osób, korzystających z prawa eksterytorjalności, oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce, trzecie zaś wprowadza zmianę do statutu Banku Polskiego, umożliwiającą osobom, mającym mniej niż 25 akcji Banku Polskiego łączyć się dla uzyskania prawa głosu na walnym zebraniu. Ustawy te przyjęto w drugim i trzecim czytaniu. Przy ostatniej ustawie, t. j. noweli do statutu Banku Polskiego zabrał głos pos. Prostig (kl. żyd.), krytykując politykę emisyjną i kredytową Banku Polskiego. Odpowiedział podsekretarz stanu w Min. Skarbu p. Klarner.

Następnym punktem porządku dziennego było głosowanie nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu. Zgłoszony w czasie pierwszego czytania preliminarza budżetowego na rok 1925, trzy wnioski pos. Wasyńczuka (kl. ukr.) i pos. Roguli (klub białoruski) o wyrażenie votum nieufności rządowi i o odrzucenie budżetu, oraz trzeci wniosek także pp. Wasyńczuka i Roguli o nieprzyjmowanie do wiadomości oświadczenie prezesa Rady Ministrów.

Na wniosek pos. Rozmarina (kl. żyd.) uchwalono wniosek p. p. Wasyńczuka i Roguli rozdzielić, a mianowicie osobno głosować nad votum nieufności, osobno zaś nad odrzuceniem budżetu. Głosowanie nad pierwszą częścią o wyrażenie votum nieufności odbyło się imiennie, przyczem wniosek ten odrzucono 237 głosami przeciwko 52. Druga część wniosku o odrzucenie preliminarza budżetowego została odrzucona w zwykłym głosowaniu znaczną większością głosów. Dwa pozostałe wnioski jako załatwione pierwszym głosowaniem nie były głosowane. W ten sposób preliminarz budżetowy na rok 1925 w pierwszym czytaniu odesłano do komisji, poczem przyjęto w drugim i trzecim czytaniu nowelę do ustawy o związkach zawodowych, względnie stowarzyszeniach i związkach. Nowela ta wnosi specjalne przepisy o stowarzyszeniach rzemieślniczych w b. zaborze rosyjskim.

Dalej załatwiono poprawki Senatu do ustawy o organizacji konsulatów i czynnościach konsularnych z posród których najważniejszą rozciąga przepisy tej ustawy na teren w. m. Gdańska.

Następnie pos. Styczyński (ZLN.) złożył sprawozdanie o wniosku pos. Herza i Milczyńskiego (NPR.) o zmianie ustawy co do rozciągnięcia na obywateli państw obcych przepisów o odszkodowaniach z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy i t. d.

Następnie bez ustannego uzasadnienia nagłości przyjęto nagłość czterech wniosków Z. L. N., Chrz. Dem., klubu Chrz. Nar. i P. P. S. w sprawie nadużyć skarbowych na G. Śląsku.

Na tem porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Sejmu wy-czerpano. Następnę posiedzenie w piątek o godz. 4-ej popoł.

Anglicy chcą uszanować traktaty

PARYŻ, 11. 11. (PAT.)

„Gaulois“ pisze: Przemówienie, wygłoszone ostatnio przez Baldwina dowodzi ciągłości polityki angielskiej. Zasadniczą rzeczą jest to, iż Baldwin podkreślił wolę Anglii szanowania traktatów, których labourzyści chętnie byliby się wyparli. „Echo de Paris“ wyraża przekonanie, że kierownictwo polityki angielskiej prowadzić będzie w Europie politykę jaknajmniej szłego działania oraz jaknajmniej odpowiedzialności. Jest to jednakże już duży postęp — zaznacza dziennik — że angielskie sfery kierownicze ponawiają swe oświadczenia, iż politykę swoją opierają na traktatach pokojowych.

Ks. Seipel tworzy nowy gabinet.

WIEDEŃ, 11. 11. (PAT.)

Na dzisiejszym posiedzeniu rady narodowej prezydent Miklas podał do wiadomości dyktando gabinetu. Komisja główna rady narodowej postanowiła powierzyć kanclerzowi Seipelowi misję utworzenia

gabinetu, która Seipel przyjął z tem jednak zastrzeżeniem, że musi najpierw w obradach z poszczególnymi partjami dojść do przekonania, iż może przyjąć odpowiedzialność za dalsze kierownictwo agend państwowych.

Strajk kolejowy w Austrii.

WIEDEŃ, 11. 11. (PAT.)

Dzienniki poranne stwierdzają zmniejszenie się napięcia w sytuacji strajkowej na kolejach. Wczoraj wieczorem odbyła się konferencja między przedstawicielami organizacji funkcjonariuszów kolejowych, a dotyczą-

cym prezesem administracyjnym komisji kolejowej Güntherem. Postanowiono zebrać się we wtorek popoł. w celu podjęcia na nowo rokowań. Rząd nie przyjął do wiadomości dymisji dr. Günthera.

Gwałtowne trzęsienie ziemi w Portugalji

Z Lizbonu telegrafują, że dnia 8. b. m. w godzinach wieczornych, **dało się tu uczuć gwałtowne trzęsienie ziemi.** Zburzone zostało całkowicie miasteczko Salva Terra de Magos, odległe o 150 km. od Lizbonu. W sto-

licy wstrząśnienie wywołało olbrzymią panikę, mieszkańcy uciekli z miasta i obozowali pod gołem niebem. W czasie paniki paręset osób doznało uszkodzeń. Wstrząśnienie trwało niedługo.

Tylko przez krótki czas!

Wystawa oryginalnych Dywanów Perskich

w przepięknych deseniach i wszystkich rozmiarach w sali

Hotelu „TRZY KORONY“ Rynek Staromiejski

Wchód przez Hotel lub z ulicy Franciszkańskiej nr. 3

Sprzedaż na dogodnych warunkach!

Wystawa otwarta przez cały dzień

